ՏԵՂԵԿԱՆՔ
Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական երաշխիքների վերաբերյալ

	Իրավունքի սուբյեկտը	Սոցիալական երաշխիքը	Իրավական հիմքը
1.	Զինծառայության ժամանակ զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքների անդամներ, հաշմանդամության կենսաթոշակ ստացող զինծառայողի	Զինծառայության ժամանակ զոհված (մահացած) զինծառայողների հուղարկավորության, գերեզմանների բարեկարգման, տապանաքարերի պատրաստման և տեղադրման հետ կապված ծախսերը կատարվում են պետական բյուջեի հաշվին՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով: Ծախսերի հատուցում՝ - հուղարկավորության հետ կապված ՝700 հազար դրամ, - գերեզմանների բարեկարգման, տապանաքարերի պատրաստման և տեղադրման համար՝ 1.400.000 դրամ: Հաշմանդամության կենսաթոշակ ստացող զինծառայողի ընտանիքների անդամներին տրվում է միայն 1.400.000 դրամը:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 40-րդ հոդված ՀՀ կառավարության 1997թ. օգոստոսի 18-ի N 341
2.	Զոհված զինծառայողի ընտանիքի անդամներ	Միանվագ պետական պարտադիր ապահովագրական գումարների հատկացում ա) ՀՀ պաշտպանության ժամանակ մարտական գործողությունների, ինչպես նաև մարտական հերթապահության և հատուկ առաջադրանք կատարելու ժամանակ զոհվելու (մահանալու) դեպքում՝ երկու միլիոն դրամի չափով, բ) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զինծառայողների զոհվելու (մահանալու) դեպքում՝ մեկ միլիոն դրամի չափով:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդված ՀՀ կառավարության 2000թ. նոյեմբերի 27-ի N 778 որոշում 16-րդ կետ
3.	Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող զինծառայողներ	Պարտադիր պետական ապահովագրություն՝ աշխատունակության կորստի չափին համամասնորեն, որը սահմանվում է տոկոսային հարաբերությամբ՝ զոհվելու (մահանալու) դեպքից ապահովագրվելու համապատասխան ընդհանուր գումարների նկատմամբ: Պետական պարտադիր ապահովագրական գումարների հատկացնում՝ ա) առաջին խմբի հաշմանդամներին՝ սույն կետի առաջին պարբերության «բ» ենթակետում նշված գումարի 50 տոկոսի չափով	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական երաշխիքների մասին» ՀՀ օրենքի 39-րդ հոդված ՀՀ կառավարության 2000թ. նոյեմբերի 27-ի N 778 որոշում 16-րդ կետ

		(500,000 դրամ), բ) երկրորդ խմբի հաշմանդամներին՝ սույն կետի առաջին պարբերության «բ» ենթակետում նշված գումարի 40 տոկոսի չափով (400,000 դրամ), գ) երրորդ խմբի հաշմանդամներին՝ սույն կետի առաջին պարբերության «բ» ենթակետում նշված գումարի 30 տոկոսի չափով (300,000 դրամ):	
4.	Զինծառայողներ և նրանց ընտանիքների անդամներ, առանձին կատեգորիաների անձանց ընտանիքների անդամներ	Ամենամսյա պարգևավճարի իրավունք Պարգևավճարների չափերը՝ 1. զինկենսաթոշակ ստանալու իրավունք ունեցող՝ 1) ՀՀ պաշտպանության ժամանակ հաշմանդամ դարձած անձինք՝ ա. 1-ին խմբի հաշմանդամը՝ 55000 դրամ, բ. 2-րդ խմբի հաշմանդամը՝ 48000 դրամ, գ. 3-րդ խմբի հաշմանդամը՝ 36000 դրամ. 2) ՀՀ պաշտպանության մարտական գործողությունների մասնակիցները՝ 5000 դրամ. 3) ՀՀ ազգային հերոսները՝ 150000 դրամ. 4) Մարտական խաչ շքանշանով պարգևատրված անձինք՝ 15000 դրամ. 5) ՀՀ պաշտպանության ժամանակ զոհված զինծառայողի ընտանիքի անդամները՝ ա. յուրաքանչյուր երեխան՝ 16000 դրամ, բ. յուրաքանչյուր այլ անդամ՝ 13000 դրամ. 2. տարիքային կամ հաշմանդամության աշխատանքային կենսաթոշակ, ծերության կամ հաշմանդամության նպաստ ստացող՝ ՀՀ պաշտպանության ժամանակ կամ ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված զինծառայողի ընտանիքի անդամները՝ 1) յուրաքանչյուր երեխան՝ 38000 դրամ.	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 34.1-ին հոդված ՀՀ կառավարության 2011թ. մայիսի 5-ի N 668-Ն որոշում

		2) յուրաքանչյուր այլ անդամ՝ 31000 դրամ: 3. ՀՀ պաշտպանության ժամանակ զոհված զինծառայողի ընտանիքը (ծնողները, ամուսինը, 18 տարին չլրացած երեխան (ուսումնական հաստատությունում առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորելու դեպքում՝ մինչև ուսումնական հաստատությունն ավարտելը, բայց մինչև նրա 23 տարին լրանալը), 18 տարեկան և դրանից բարձր տարիքի հաշմանդամ զավակը, եթե նա հաշմանդամ է ճանաչվել մինչև իր 18 տարին լրանալը և ունի աշխատանքային գործունեությամբ զբաղվելու կարողության 3-րդ աստիճանի սահմանափակում)՝ 30000 դրամ, յուրաքանչյուր երեխայի (առկա (ցերեկային) ուսուցմամբ սովորող՝ 23 տարին չլրացած զավակի) համար՝ լրացուցիչ 20000 դրամ. 4. հետմահու «Հայաստանի ազգային հերոս» ՀՀ բարձրագույն կոչում ստացած անձի ընտանիքին՝ 250.000 դրամ. 5. հետմահու առաջին աստիճանի Մարտական խաչ շքանշանով պարգևատրված անձի ընտանիքին՝ 150.000 դրամ. 6. հետմահու երկրորդ աստիճանի Մարտական խաչ շքանշանով պարգևատրված անձի ընտանիքին՝ 100.000 դրամ:	ՀՀ կառավարության 2014 թվականի մարտի 6-ի N 302-Ն որոշում
5.	Առողջական վիճակի պատճառով զինվորական ծառայության համար ոչ պիտանի ճանաչվելու զինվորական ծառայությունից արձակվող զինծառայող	Դրամական օգնություն, ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով և չափերով (չափերը տարբերակված են ըստ պաշտոնի և զինծառայության ստաժի):	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 30.2-րդ հոդվածի 1-ին մաս ՀՀ կառավարության 2014թ. սեպտեմբերի 25-ի N 1119-Ն որոշում (N1 հավելված, կետ 5, N 2 հավելված)
6.	Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ ստացող նախկին զինծառայող, ծառայության ընթացքում զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիքի անդամներ	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի 30.2-րդ հոդվածի 8-րդ մասով սահմանված դեպքերում, տարվա ընթացքում մեկ անգամ կարող է վճարվել միանվագ դրամական օգնություն՝ 100.000 դրամի չափով:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 30.2-րդ հոդվածի 9-րդ մաս

			ՀՀ կառավարության 2000թ. նոյեմբերի 27-ի N 778 որոշում 13.1-ին կետ
7.	Զինծառայողի ստացած վնասվածքի կամ խեղման կամ ծագած հիվանդության՝ ՀՀ տարածքում գործող բժշկական օգնություն և սպասարկում իրականացնող կազմակերպություններում բուժման (հետազոտության) անհնարինության դեպքում օտարերկրյա պետությունում բուժումն իրականացնող զինծառայող	ՀՀ-ից դուրս զինծառայողի բուժման, կեցության և ճանապարհածախսի գումարը հատկացվում է ՀՀ պետական բյուջեի միջոցների հաշվին՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով և պայմաններով:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդված
8.	Առողջարանային բուժման իրավունք ունեցող զինծառայող	Բժշկական ցուցումների առկայության դեպքում զինծառայողներին տրվում է անվճար առողջարանային բուժման իրավունք: Առողջարանային բուժման ուղեգրի արժեքի, ինչպես նաև բուժման վայր մեկնելու և վերադառնալու հետ կապված ծախսերը փոխհատուցվում են համապատասխան մարմինների՝ այդ նպատակով հատկացրած միջոցների հաշվին՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով և պայմաններով:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 33-րդ հոդված ՀՀ կառավարության 2001թ. հունիսի 20-ի N 553 որոշում
9.	Զինծառայող, հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող զինծառայող և ծառայության ընթացքում զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիք՝ բնակարանային պայմանների բարելավման կարիք ունենալու դեպքում	Ապահովվում են բնակարանով կամ տնամերձ հողամասով կամ բնակարան ձեռք բերելու համար ստանում են անհատույց պետական ֆինանսական աջակցություն՝ ՀՀ կառավարության սահմանած կարգով: Ծառայողական բնակելի տարածությունների բացակայության դեպքում բնակարաններ ձեռք բերելու համար զինծառայողներին վճարվում է դրամական փոխհատուցում՝ յուրաքանչյուր տարվա Հայաստանի Հանրապետության պետական բյուջեով այդ նպատակի համար նախատեսված ֆինանսական միջոցների շրջանակներում	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդված ՀՀ կառավարության 2000թ. նոյեմբերի 27-ի N 778 որոշում 13-րդ կետ ՀՀ կառավարության 1999թ. նոյեմբերի 26-ի N 714 որոշում
10.	Հաշմանդամության զինվորական կենսաթոշակ ստանալու իրավունք	Օգտվում են ջրահեռացման, աղբահանության և ռադիոյի բաժանորդային վարձերը 50 տոկոս զեղչով վճարելու իրավունքից:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների

	ունեցող զինծառայող, ինչպես նաև ծառայողական պարտականությունների կատարման ժամանակ զոհված (մահացած) զինծառայողի ընտանիք (ամուսինը, ծնողները, ինչպես նաև ընտանիքի՝ կերակրողին կորցնելու դեպքում զինվորական կենսաթոշակի իրավունք ունեցող անդամները)		սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 34-րդ հոդված
11.	Տրանսպորտային սպասարկման երաշխիք	Զինծառայողները քաղաքային ուղևորատար տրանսպորտի բոլոր տեսակներից (բացառությամբ տաքսիներից), իսկ արձակուրդի անցկացման վայր մեկնելիս և արձակուրդից վերադառնալիս ընտանիքի՝ նրանց ուղեկցող անդամները քաղաքային, մերձքաղաքային և միջքաղաքային ուղևորատար տրանսպորտի բոլոր տեսակներից, անկախ սեփականության ձևից (բացի տաքսիից) օգտվում են անվճար:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 36-րդ հոդված
12.	Զինծառայողների կրթություն ստանալու երաշխիքները	Պետությունը երաշխավորում է՝ ա) ժամկետային զինվորական ծառայության պարտականությունները կատարելիս հաշմանդամ դարձած քաղաքացիների, զոհված (մահացած) զինծառայողների երեխաների ընդունելությունը պետական ուսումնական հաստատություններ՝ մրցույթից դուրս, պետական բյուջեի միջոցների հաշվին՝ Հայաստանի Հանրապետության կառավարության սահմանած կարգով. բ) պարտադիր ժամկետային զինվորական ծառայությունից զորացրված քաղաքացիների զորացրվելուց հետո՝ երեք տարվա ընթացքում, ընդունելությունը պետական ուսումնական հաստատություններ, մրցույթից դուրս պետական պատվերի շրջանակներում, ուսումնական հաստատություններին Հայաստանի Հանրապետության կառավարության կողմից ըստ մասնագիտությունների հատկացված տեղերում:	«Զինծառայողների և նրանց ընտանիքների անդամների սոցիալական ապահովության մասին» ՀՀ օրենքի 37-րդ հոդված
13.	Զոհված զինծառայողի որդի կամ եղբայր՝ զորակոչիկ	ՀՀ սահմանների պաշտպանության, զինված ուժերում և այլ զորքերում ծառայության ընթացքում, ինչպես նաև ՀՀ միջազգային պայմանագրերով ՀՀ-ում տեղակայված օտարերկրյա պետությունների զինվորական ստորաբաժանումներում ծառայողական պարտականությունները կատարելիս զոհված (մահացած) հայր (մայր) կամ եղբայր (քույր) ունեցող զորակոչիկները օգտվում են բնակության	«Զինապարտության մասին» ՀՀ օրենքի 11-րդ հոդվածի 7-րդ կետի «բ» ենթակետ

		վայրին մոտ գտնվող զորամասում ծառայելու արտոնությունից: Բնակության վայր է համարվում զորակոչիկի հաշվառման (հաշվառում չունենեցողները՝ փաստացի բնակության) վայրից մինչև 150 կմ տեղակայված զորամասը:	
14.	Զոհված զինծառայողի ընտանիքի միակ արու զավակ	Պարտադիր զինվորական ծառայությունից ազատվում է այն քաղաքացին, ում հայրը (մայրը) կամ հարազատ եղբայրը (քույրը) զոհվել (մահացել է) ՀՀ պաշտպանության կամ զինված ուժերում և այլ զորքերում ծառայողական պարտականություններ կատարելու ժամանակ, և նա այդ ընտանիքի միակ արու զավակն է:	«Զինապարտության մասին» ՀՀ օրենքի 12-րդ հոդվածի 1-րդ կետի «բ» ենթակետ
15.	Զոհված զինծառայող՝ մինչև նրա զավակներից մեկի 18 տարին լրանալը	Գույքահարկից ազատվում են՝ ՀՀ պաշտպանության մարտական գործողությունների ընթացքում զոհված (մահացած), ծառայողական պարտականությունները կատարելիս անհայտ կորած և օրենքով սահմանված կարգով անհայտ բացակայող կամ մահացած ճանաչված անձանց (կամ ընտանիքի անդամներին) պատկանող գույքը՝ մինչև այդ անձանց զավակներից մեկի 18 տարին լրանալը:	«Գույքահարկի մասին» ՀՀ օրենքի 15-րդ հոդվածի 1-ին մասի 4-րդ ենթակետ